

Sygn. akt V CSK 400/10

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa Iwony K.

przeciwko Powszechnej Kasie Oszczędności Bankowi Polskiemu Spółce Akcyjnej
w W.

o zapłatę i ustalenie,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 15 czerwca 2011 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 kwietnia 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2010 r. oddalił apelację powódki Iwony K. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 29 grudnia 2009 r., którym tenże Sąd oddalił żądanie powódki skierowane przeciwko Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskiego S.A. w W. zasądzenia na jej rzecz określonej kwoty tytułem odszkodowania oraz zadośćuczynienia. Sąd ustalił, że w sierpniu 2005 r. dokonano rozboju z użyciem broni palnej na agencję bankową prowadzoną przez przedsiębiorcę Marka N., w której powódka była zatrudniona na stanowisku kasjerki. Powódka poniosła postrzałowe obrażenia twarzy oraz doznała urazu psychicznego. Na gruncie tych okoliczności faktycznych Sąd nie dopatrywał się podstaw odpowiedzialności pozwanego Banku.

Skarga kasacyjna powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego - oparta na podstawie pierwszej z art. 398³ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia art. 435, 429, 430 i 415 k.c., i zmierza do uchylenia tego wyroku oraz orzeczenia zgodnie z żądaniem pozwu, bądź przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Umowa outsourcingowa, jaką zawarł pozwany Bank z Markiem N., który zatrudniał skarżącą jest umową podmiotowo, dwustronnie kwalifikowaną. Obiema jej stronami są tylko podmioty mające status przedsiębiorcy. Z art. 6a ust. 1 pr. bankowego jednoznacznie wynika, iż kontrahentem banku może być wyłącznie przedsiębiorca (lub przedsiębiorca zagraniczny). Prawo bankowe nie definiuje pojęcia przedsiębiorcy ani przedsiębiorcy zagranicznego. Zawiera jednak wyraźne odesłanie do definicji przewidzianych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (zob. art. 4 ust. 1 pkt 16a i 16b pr. bank.). W tak ujętej definicji umowy outsourcingowej szczególnej uwagi wymaga fakt mocnego zaakcentowania wymogu, by kontrahentem banku był samodzielny przedsiębiorca. Poza tym, stosunek łączący bank z przedsiębiorcą, któremu bank powierza wykonywanie czynności bankowych, ujęty jest w ramach agencji. Przedsiębiorca w ramach stosunku prawnego agencji działać ma w imieniu i na rzecz banku. W kontekście umowy agencji, do której odwołuje się ustawodawca w prawie bankowym, należy zwrócić jeszcze uwagę, że wprowadzenie do definicji legalnej umowy agencyjnej

zawartej w art. 758 § 1 k.c. sformułowania „w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa” ma na celu zaznaczenie niezależności i samodzielności agenta.

Powyższe prowadzi do wniosku, że agent wykonuje powierzone mu przez bank czynności bankowe w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, a to oznacza samodzielność agenta przejawiającą się m.in. podejmowaniem samodzielnie decyzji odnośnie do organizacji agencji, takich jak zatrudnienie pracowników oraz sposobu zapewnienia im bezpieczeństwa.

W świetle wiążącej Sąd Najwyższy okoliczności faktycznej, że Marek N. w ramach przedsiębiorstwa prowadził działalność gospodarczą, w związku z którą zatrudniał skarżącą, niepodobna podzielić zarzutu skargi kasacyjnej, że Sąd Apelacyjny z naruszeniem art. 429 k.c., art. 430 k.c. oddalił żądanie pozwu. Skarżąca pomija, że na tle stosunków agencyjnych wynikających z umowy outsourcingowej występuje zróżnicowany charakter więzi łączących strony stosunku agencyjnego. W szczególności, że agent, nadzorowi /zwierzchnictwu/ banku podlega, ogólnie ujmując, w zakresie sposobu wykonywania powierzonych mu czynności bankowych, natomiast, co istotne, w zakresie innych niektórych czynności, zwłaszcza zabezpieczenia personelowi agencji bezpieczeństwa pracy, o jaką chodzi w sprawie, agent, jak wskazano, zachowuje pełną samodzielność.

Na koniec, za chybiony, należało uznać zarzut naruszenia art. 415 k.c. przez jego niezastosowanie. Wbrew stanowisku skarżącej z zasad współżycia społecznego nie sposób wywieść, w okolicznościach sprawy, obowiązku pozwanego Banku zobligowania agenta do zamontowania w jego lokalu szyby kuloodpornej typu S przy stanowisku skarżącej (kasjerki) oraz wyegzekwowania od agenta tego obowiązku. Pomija skarżąca wskazaną samodzielność agenta. Poza tym, podnoszony argument o zwiększonym ryzyku prowadzonej agencji przechowującej znaczne środki pieniężne nie jest trafny w odniesieniu do agencji, w której była zatrudniona skarżąca, jeśli się zważy, że średnie stany gotówki w tej agencji oscylowały w granicach nieco powyżej 10000 zł, a więc odpowiadały wartości utargu mniejszych placówek handlowych.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.